

$$\tilde{\square} \tilde{\square} ll$$

2Podbudowa z mieszanki mineralno-cementowo-emulsyjnej D-04.10.01

Warszawa 2001

2Podbudowa z mieszanki mineralno-cementowo-emulsyjnej D-04.10.01

~

~

3

Opracowanie wykonano na zlecenie
Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych

Zgodnie z decyzją Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych niniejsza ogólna specyfikacja techniczna stanowi obowiązującą podstawę sporządzenia szczegółowej specyfikacji technicznej przy zlecaniu i realizacji robót na drogach krajowych oraz jest zalecana do wykorzystania przy zlecaniu robót na drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Jednostka autorska,
opracowanie edytorskie i rozpowszechnienie:
Branżowy Zakład Doświadczalny Budownictwa Drogowego i Mostowego, Sp. z
o.o.
03-802 Warszawa, ul. Skaryszewska 19, tel. (0-22) 818-58-29, fax (0-22) 677-21-40

Konsultacje:
Wydział Budowy Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych w Warszawie

Treść ogólnej specyfikacji technicznej opracowano wg stanu na dzień 30 kwietnia 2001 r.
Przy sporządzaniu szczegółowej specyfikacji technicznej należy uaktualniać przepisy
zawarte w wykorzystywanej niniejszej ogólnej specyfikacji technicznej.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	6
1.1. Przedmiot OST.....	6
1.2. Zakres stosowania OST.....	6
1.3. Zakres robót objętych OST.....	6
1.4. Określenia podstawowe.....	6
1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót.....	7
2. MATERIAŁY.....	7
2.1. Ogólne wymagania dotyczące materiałów.....	7
2.2. Destrukt.....	7
2.3. Kruszywo używane.....	7
2.4. Kruszywo naturalne.....	8

2.5. Kruszywo Źamane z Źu Źli hutniczych.....	8
2.6. Cement	8
2.7. Emulsja asfaltowa.....	8
2.8. Woda.....	9
3. SPRZĘT.....	9
3.1. Ogólne wymagania dotycz ęce sprzętu.....	9
3.2. Sprzęt do wykonania podbudowy z mieszanki MCE.....	9
4. TRANSPORT.....	9
14.1. Ogólne wymagania dotycz ęce transportu.....	9
14.2. Transport materia łów.....	10
5. WYKONANIE ROBÓT.....	10
15.1. Ogólne zasady wykonania robót.....	10
15.2. Warunki przyst ępienia do robót.....	10
15.3. Pod Źo Źe.....	10
15.4. Projektowanie mieszanki MCE.....	10
15.5. Wskaźnik zagęszczenia warstwy, % Ź 98 Ź 986 Wolna przestrzeń w warstwie, % v/ vod 7,0 do 18,0 od 7,0 do 18,0 *) metody wg WT-MCE/99, [17]	13
15.6. Wykonanie i zagęszczenie podbudowy z MCE metod ę na miejscu.....	13
15.7. Wykonanie i zagęszczenie podbudowy z MCE wytworzonej w wytwórni.....	14
15.8. Pielęgnowanie podbudowy.....	14
15.9. Odcinek próbny.....	14
6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT.....	15
6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót.....	15
6.2. Badania przed przyst ępieniem do robót.....	15
6.3. Badania w czasie robót.....	15
7. OBMAR ROBÓT.....	18
7.1. Ogólne zasady obmiaru robót.....	18
7.2. Jednostka obmiarowa.....	19
8. ODBIER ROBÓT.....	19
9. PODSTAWA PŁATNOŚCI.....	19
9.1. Ogólne ustalenia dotycz ęce podstawy płatności.....	19
9.2. Cena jednostki obmiarowej.....	19
10. PRZEPISY ZWIĄZANE.....	20
10.1. Normy.....	20
1. PN-B-04300: 1988 Cement. Metody badań. Oznaczanie cech fizycznych 2. PN-B-04481: 1988 Grunty budowlane. Badania próbek gruntu 3. PN-B-06714-17: 1977 Kruszywa mineralne. Oznaczanie wilgotności 4. PN-B-11111: 1996 Kruszywa mineralne. Kruszywa naturalne do nawierzchni drogowych. Żwir i mieszanka 5. PN-B-	

11112: 1996Kruszywa mineralne. Kruszywa u amane do nawierzchni drogowych	6.PN-B-11115:1998Kruszywa mineralne. Kruszywa sztuczne z u u la stalowniczego do nawierzchni drogowych.	7.PN-B-19701: 1997Cement. Cement powszechnego u ytku. Sk u ad, wymagania i ocena zgodno?ci	8.PN-B-23004: 1988Kruszywa mineralne. Kruszywa sztuczne. Kruszywo z u u la wielkopieczowego kawa u kowego	9.PN-B-32250: 1988Materia u y budowlane. Woda do betonu i zapraw	10. PN-C-04501: 1977Analiza sitowa. Wytyczne wykonania	11.PN-S-04001: 1967Drogi samochodowe. Metody bada? mas mineralno-bitumicznych i nawierzchni bitumicznych.	12.BN-88/6731-08Cement. Transport i przechowywanie	13.BN-64/8931-02Drogi samochodowe. Oznaczenie modu u u odkszta u cenia nawierzchni podatnych i pod u o a przez obci e? enie p u yt e	14.BN-68/8931-04Drogi samochodowe. Pomiar równo?ci nawierzchni planografem i u at e	15.BN-77/8931-12Oznaczenie wska?nika zagêszczenia gruntu	10.2. Inne dokumenty.....	20
--	---	--	---	--	--	---	--	--	---	--	---------------------------	----

NAJWA y NIEJSZE OZNACZENIA I SKR t TY

OST- ogólna specyfikacja techniczna
SST- szczegó u owa specyfikacja techniczna
MCE- mineralno-cementowo-emulsyjna
IBDiM- Instytut Badawczy Dróg i Mostów
CZDP- Centralny Zarz k d Dróg Publicznych

•1. WST 1 P

•1.1. Przedmiot OST

Przedmiotem niniejszej ogólnej specyfikacji technicznej (OST) są wymagania ogólne dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z wykonaniem warstwy podbudowy z mieszanki mineralno-cementowo-emulsyjnej zwanej dalej mieszanką MCE.

11.2. Zakres stosowania OST

Ogólna specyfikacja techniczna (OST) stanowi obowiązującą podstawę opracowania szczegółowej specyfikacji technicznej (SST) stosowanej jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót na drogach krajowych.

Zaleca się wykorzystanie OST przy zlecaniu robót na drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

11.3. Zakres robót objętych OST

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą zasad prowadzenia robót związanych z wykonaniem warstwy podbudowy z mieszanki MCE, metodą recyklingu.

Podbudowę z mieszanki MCE może wykonywać dla dróg o kategorii ruchu od KR1 do KR6 wg „Katalogu typowych konstrukcji nawierzchni podatnych i półsztywnych”, IBDiM-1997 [16], wg poniższego zestawienia:

Klasyfikacja dróg wg kategorii ruchu
Kategoria ruchu Liczba osi obliczeniowych
100 kN/pas/dobę KR1 12 KR2 od 13 do 70 KR3 od 71 do 335 KR4 od 336 do 1000 KR5 od 1001 do 2000 KR6 > 2000

Wykonanie podbudowy z mieszanki MCE jest zalecane w przypadkach:

- przebudowy nawierzchni bitumicznej ze spękaniami odbitymi od podbudowy sztywnej,
- przebudowy nawierzchni bitumicznej ze spękaniami zmęczeniowymi,
- dostosowania nawierzchni do wymaganej nośności poprzez przetworzenie i zwiększenie grubości starej podbudowy.

11.4. Określenia podstawowe

1.4.1. Podbudowa z mieszanki MCE - warstwa nośna nawierzchni drogowej wykonana z mieszanki MCE metodą przetworzenia na miejscu lub w wytwórni stacjonarnej, wg technologii na zimno.

1.4.2. Destrukt - materiał mineralno-bitumiczny lub mineralno-cementowy, rozkruszony do postaci okruszków związanych lepiszczem bitumicznym lub spoiwem cementowym, powstający w wyniku frezowania warstwy lub warstw nawierzchni drogowej w temperaturze otoczenia, lub w wyniku kruszenia w kruszarce bryły pochodzących z rozbiórki starej nawierzchni.

1.4.3. Recykling - robota na miejscu - proces technologiczny polegający na ułożeniu destruktu po ewentualnym doziarnieniu go kruszywem, dodaniu cementu i emulsji

asfaltowej, wymieszaniu go przy zachowaniu optymalnej wilgotności i z tak uzyskanej mieszanki wykonanie warstwy podbudowy w jednym cięgu technologicznym samobiegnącej maszyną frezującą, mieszającą i układającą.

1.4.4. Mieszanka MCE – mieszanka o cięgu uziarnieniu, składająca się z destruktu lub destruktu i kruszywa mineralnego, wymieszana sposobem na zimno z cementem i emulsją asfaltową w określonych proporcjach, w warunkach optymalnej wilgotności.

1.4.5. Emulsja asfaltowa kationowa – asfalt drogowy w postaci zawiesiny rozproszonego asfaltu w wodzie.

1.4.6. Emulsja asfaltowa kationowa wolnorozpadowa - emulsja o tak zwolnionym czasie rozpadu, w której jest równomierne otoczenie wytrąconym z niej asfaltem wszystkich ziaren mieszanki mineralnej o cięgu uziarnieniu, u którego nie ma zagęszczenia tej mieszanki.

1.4.7. Pozostałe określenia podstawowe są zgodne z odpowiednimi polskimi normami, z definicjami podanymi w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 1.4 i WT- MCE / 99 [17].

11.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Ogólne wymagania dotyczące robót podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 1.5.

2. MATERIAŁY

2.1. Ogólne wymagania dotyczące materiałów

Ogólne wymagania dotyczące materiałów, ich pozyskiwania i składowania, podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 2.

12.2. Destrukt

Materiał o pochodzeniu zgodnym z pkt 1.4.2, powinien być rozkruszony do 31,5 mm lub do 63,0 mm, jeżeli frezowana warstwa zawiera materiał ułożony.

W destrukcie, o rozdrobnieniu równym lub mniejszym od 31,5 mm średnica okruchów nadziarna nie powinna być większa od 63,0 mm. W destrukcie o rozdrobnieniu do 63,0 mm średnica okruchów nadziarna nie powinna być większa od 80,0 mm. W obu przypadkach zawartość nadziarna nie powinna przekraczać 10 % m/m.

12.3. Kruszywo łamane

Można stosować kruszywo łamane spełniające wymagania zawarte w PN-B-11112:1996 [5] i WT/MK-CZDP84 [19], z wyjątkiem tła ułożenia od 31,5 do 63,0 mm i niesortu od 0 do 63,0 mm.

Na drogach o kategorii ruchu KR3 do KR6 do doziarnienia destruktu należy stosować kruszywo łamane kl. I lub II granulowane lub zwykłe i/lub wir kruszony kl. I lub II.

Na drogach o kategorii ruchu KR1 do KR2 do doziarnienia destruktu można stosować kruszywo łamane kl. III granulowane lub zwykłe i/lub żwir kruszony kl. III.

12.4. Kruszywo naturalne

Można stosować kruszywa naturalne spełniające wymagania zawarte w PN-B-11111:1996 [4], z wyjątkiem żwiru od 31,5 do 63,0 mm i mieszanki od 0 do 63,0 mm.

Na drogach o kategorii ruchu KR1 do KR2 do doziarnienia destruktu można stosować kruszywo naturalne kl. I lub II. Na drogach o kategorii ruchu KR3 do KR6 nie dopuszcza się stosowania kruszywa naturalnego.

12.5. Kruszywo łamane z żużli hutniczych

Można stosować kruszywa łamane z żużli stalowniczych i pomiedziowych o uziarnieniu do 31,5 mm spełniające wymagania PN-B-11115:1998 [6] oraz kruszywo z żużla wielkopiecowego kawałkowego spełniające wymagania PN-B-23004:1988 [8].

12.6. Cement

Należy stosować cement portlandzki CEM I klasy 32,5 lub 42,5 wg PN-B-19701:1997 [7]. Wymagania dla cementu zestawiono w tablicy 1.

Tablica 1. Właściwości mechaniczne i fizyczne cementu wg PN-B-19701:1997 [7]

Lp.	Właściwość	Klasa 32,5	Klasa 42,5
1	Wytrzymałość na ściskanie (MPa), po 2 dniach, nie mniej niż:	102	125
2	Wytrzymałość na ściskanie (MPa), po 7 dniach, nie mniej niż:	16-3	20-3
3	Wytrzymałość na ściskanie (MPa), po 28 dniach, nie mniej niż:	32,5	42,5
4	Czas wiązania:		

- początek wiązania, najwcześniej po upływie, min

- koniec wiązania, najpóźniej po upływie, h

60

12

60

Stałość objętości, mm, nie więcej niż: 1010 Badania cementu należy wykonać zgodnie z PN-B-04300:1988 [1].

12.7. Emulsja asfaltowa

Należy stosować emulsję kationową wolnorozpadową wg WT EmA-99 [18]. Wymagania dla emulsji asfaltowej zestawiono w tablicy 2.

Tablica 2. Właściwości emulsji asfaltowej wolnorozpadowej wg WT-MCE-/99 [17]

Lp.	Właściwość	Wymagania
1	Zawartość asfaltu, %	60 ± 2
2	Lepkość, °E	13
3	Czas rozpadu na piasku kwarcowym Sikaisol, g/100g emulsji, więcej niż:	1704

sitku 0,63 mm , % , mniej ni 0,15Przyczepno?æ do bazaltu , % ,806Trwa 0?æ podczas magazynowania , pozosta 0?æ na sitku 0,63 mm po 4 tygodniach , % , mniej ni 0,57Temperatura miêknienia wytr 0?æ conego asfaltu , °Cod 35 do 558Wygl 0?æ djednorodny9BarwaciemnoBr 0?æ zowa Badania emulsji nale 0?æ y wykonywaæ zgodnie z WT EmA-99 [18].

Mo 0?æ na stosowaæ równie 0?æ emulsjê asfaltow 0?æ kationow 0?æ nadstabiln 0?æ K4 wg WT EmA-99 [18].

12.8. Woda

Nale 0?æ y stosowaæ wodê spe 0?æ niaj 0?æ c 0?æ wymagania zawarte w PN-B-32250:1988 [9]. Bez badañ laboratoryjnych mo 0?æ na stosowaæ wodoci 0?æ gow 0?æ wodê pitn 0?æ.

•3. SPRZ 0?æ T

•3.1. Ogólne wymagania dotycz 0?æ ce sprzêtu

Ogólne wymagania dotycz 0?æ ce sprzêtu podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 3.

13.2. Sprzêd do wykonania podbudowy z mieszanki MCE

Wykonawca przystêpuj 0?æ cy do wykonania podbudowy z mieszanki MCE powinien wykazaæ siê mo 0?æ liwo?ci 0?æ korzystania z nastêpuj 0?æ cego sprzêtu:

- samobie 0?æ nej maszyny frezuj 0?æ cej, mieszaj 0?æ cej i uk 0?æ adaj 0?æ cej, posiadaj 0?æ cej systemy automatycznego sterowania i dozowania emulsji,
- rozsypywarki grysów,
- rozsypywacza cementu,
- lub
- wytwórni przewo?nej posiadaj 0?æ cej systemy sterowania i kontroli dozowania poszczególnych sk 0?æ 0?æ adników mieszanek na zimno,
- rozk 0?æ adarek sterowanych elektronicznie.
- oraz
- walców ogumionych o masie nie mniejszej ni 0?æ 14 t,
- walców stalowych wibracyjnych ciê 0?æ kich,
- zagêszczarek p 0?æ 0?æ ytowych, ubijaków mechanicznych lub ma 0?æ 0?æ ych walców wibracyjnych do zagêszczania w miejscach trudno dostêpnych,

– 4. TRANSPORT

14.1.Ogólne wymagania dotycz 0?æ ce transportu

- Ogólne wymagania dotycz 0?æ ce transportu podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 4.

14.2 Transport materia łów

- Kruszywa i destrukty mo ą na przewozić dowolnymi ethodkami transportu w warunkach zabezpieczaj ących je przed zanieczyszczeniem, zmieszaniem z innymi materia ami, nadmiernym zawilgoceniem.
- Transport cementu powinien odbywać się zgodnie z BN-88/6731-08 [12].
- Transport emulsji powinien odbywać się zgodnie z WT EmA-99 [18].

4.3 Transport mieszanki MCE

- Mieszkankê MCE nale ą przewozić samochodami samowy adowczymi. Mieszanka w czasie transportu powinna być przykryta plandek ą.

5. WYKONANIE ROB ót

15.1 Ogólne zasady wykonania robót

- Ogólne zasady wykonywania robót podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 5.

15.2. Warunki przyst ępnia do robót

- Recykling z zastosowaniem emulsji mo ą wykonywać w okresie, w którym temperatura otoczenia w ci ęgu doby nie spada poni żej +5°C. Nie dopuszcza się wykonywania robót podczas opadów atmosferycznych.

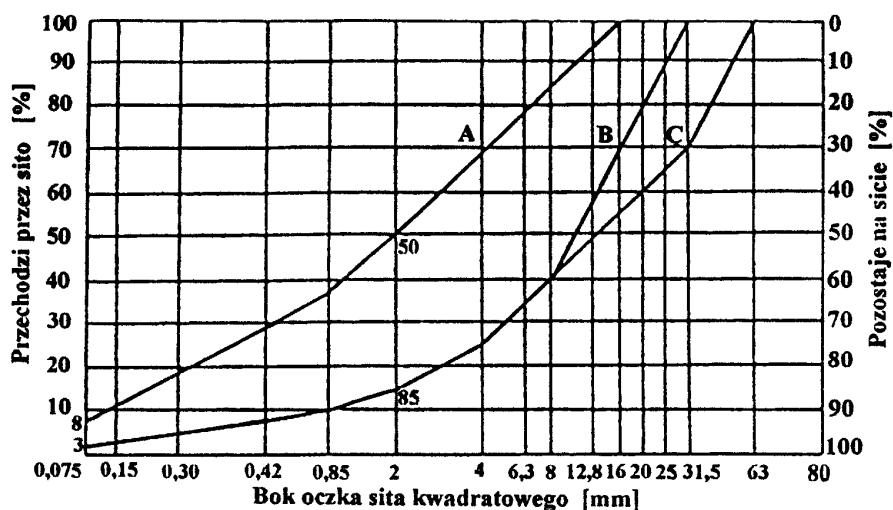
15.3. Pod łożenie

- Pod łożenie gruntowe powinno charakteryzować się grup ą no ąci G1.
- Grupê no ąci pod łożenia okre ła się wg „Katalogu typowych konstrukcji podatnych i pó ły sztywnych” IBDiM-1997 [16].
- Sposób doprowadzenia pod łożenia do wymaganej grupy no ąci powinien być określony w dokumentacji projektowej i/lub SST.

15.4. Projektowanie mieszanki MCE

- W zale ąno ąci od kategorii ruchu, krzywa uziarnienia mieszanki MCE powinna mie ąci się w polu dobrego uziarnienia wyznaczonego przez krzywe graniczne przedstawione na rysunkach 1 i 2.
- Orientacyjna zawarto ść emulsji asfaltowej w mieszance wynosi od 3,0 do 5,5 %.

Rys. 1. Graniczne uziarnienie mieszanki mineralno-cementowo-emulsyjnej do podbudowy dróg o kategorii ruchu od KR3 do KR6

A-B - obszar uziarnienia standardowego, A-C - dopuszczalny obszar uziarnienia w przypadku recyklowania istniejącej nawierzchni z warstw twardych

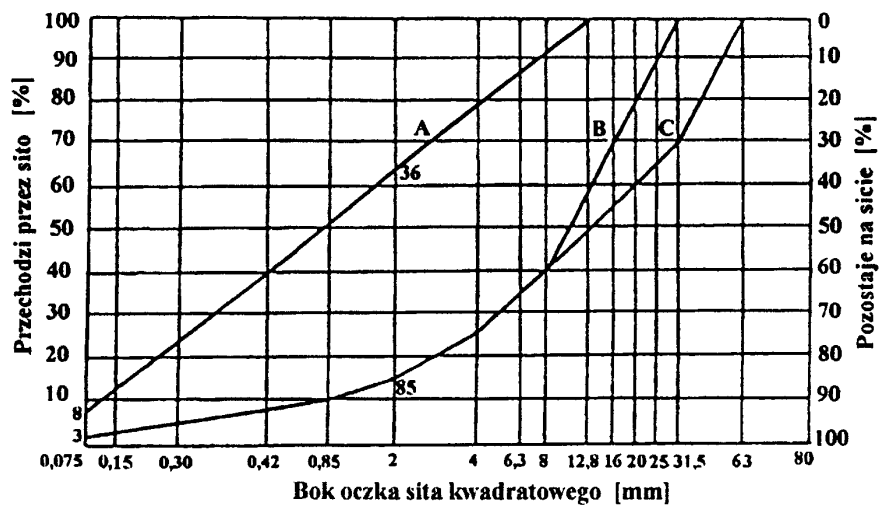
Zawartość asfaltu, łącznie z asfaltem wytrąconym z emulsji dla dróg wszystkich kategorii ruchu powinna być nie większa niż :

- w mieszance od 0 do 31,5mm – 6,0 % m/m,
- w mieszance od 0 do 63,0mm – 5,5 % m/m.
- Orientacyjna zawartość cementu w mieszance wynosi od 1,5 do 4,0 %, w przypadku stosowania destruktu asfaltowego i do 7% w przypadku stosowania destruktu słabego.
- Zawartość wody w mieszance powinna odpowiadać wilgotności optymalnej, określonej według próby Proctora (metoda zwykła lub zmodyfikowana), zgodnie z PN-B-04481:1988 [2].
- Skład mieszanki MCE powinien być ustalony na podstawie badań próbek wykonanych w formach typu Marshalla. Probki należy zagęszczać i pielęgnować wg WT MCE [17]. Probki powinny spełniać wymagania podane w tablicy 3, lp. od 1 do 3.
- Wykonana warstwa podbudowy z mieszanki MCE powinna spełniać wymagania podane w tablicy 3, lp. od 4 do 6.

Rys. 2. Graniczne uziarnienie mieszanki mineralno-cementowo-emulsyjnej do podbudowy dróg o kategorii ruchu KR1 i KR2

A-B - obszar uziarnienia standardowego, A-C - dopuszczalny obszar uziarnienia w przypadku recyklowania istniejącej nawierzchni z warstw twardych

Tablica 3. Wymagania wobec mieszanek MCE i podbudowy z mieszanek MCE

Lp.

Właściwości

12 Podbudowa z mieszanki mineralno-cementowo-emulsyjnej D-04.10.01

Kategoria ruchu

KR1 i KR2 Kategoria ruchu

od KR3 do KR6 Stabilność wg Marshalla w temp. 60° C, próbek zagęszczonych i pielęgnowanych wg metody I lub II ^{*)}, kN

od 4,0 do 20,0

od 8,0 do 20,0 Odsztańcenie wg Marshalla w temp. 60° C, próbek zagęszczonych i pielęgnowanych wg metody I lub II ^{*)}, mm

od 1,0 do 3,5

od 1,0 do 3,5 Wolna przestrzeń w próbkach Marshalla zagęszczonych i pielęgnowanych wg: ^{*)}

metody I, % v/v

metody II, % v/v

od 9,0 do 16,0

od 5,0 do 12,0

od 9,0 do 16,0

od 5,0 do 12,0 Grubość warstwy podbudowy wykonanej

jednorazowo, nie mniej niż γ , cm, z mieszanek o uziarnieniu :

od 0 do 12,8 mm, od 0 do 16 mm

od 0 do 20 mm, od 0 do 25 mm, od 0 do 31,5 mm

od 0 do 63 mm

6,0

10,0

15,0

-

10,0

**115,05Wskaźnik zagęszczenia warstwy , % 98 986Wolna przestrzeń w warstwie , %
v/vod 7,0 do 18,0od 7,0 do 18,0 *) metody wg WT-MCE/99, [17]5.5. Badania
istniejącej nawierzchni przed recyklingiem**

Badania powinny być wykonane na próbkach wywierconych z istniejącej nawierzchni z materiałem pobranym z podłoża w ilości zależnej od jednorodności nawierzchni. Dla każdej pobranej próbki należy określić:

- rodzaj i grupę nośności podłoża,
- grubość i rodzaj warstw konstrukcyjnych starej nawierzchni,
- materiały tworzące poszczególne warstwy,
- zawartość starego lepiszcza bitumicznego w warstwach bitumicznych.
- Liczba pobranych próbek z danego miejsca powinna być wystarczająca do sporządzenia z nich próbki analitycznej w związku z ustaleniem recepty i określeniem cech fizyczno-wytrzymałościowych zaprojektowanej mieszanki MCE wg WT MCE [17].
- Zaleca się pobieranie próbek ze starej nawierzchni w postaci destruktu w wyniku wykonania próbnego frezowania.

15.6. Wykonanie i zagęszczenie podbudowy z MCE metodą na miejscu

- Na starej nawierzchni należy rozłożyć równomiernie kruszywo doziarniające (o ile wynika to z ustaleń w receptcie) i cement. Cement może być podawany również w postaci zawiesiny z wodą bezpośrednio na bęben maszyny frezująco-mieszającej, jeżeli konstrukcja maszyny na to pozwala. Emulsja

dozowana jest za pomocą automatycznego systemu sterowania samobieżnej maszyny frezującej.

- Po wymieszaniu destruktu, kruszywa doziarniającego, cementu, emulsji i wody, należy przystąpić do zagęszczania podbudowy. Wilgotność mieszanki MCE podczas zagęszczania powinna odpowiadać wilgotności optymalnej, określonej według próby Proctora, zgodnie PN-B-04481:1988 [2]. Wskaźnik zagęszczenia podbudowy, określony wg BN-77/8931-12 [15], powinien odpowiadać wartości podanej w tabelicy 3, lp. 5.
- Rodzaj i kolejność użycia sprzętu zagęszczającego oraz ilość przejeżdżającego sprzętu zagęszczającego powinna być ustalona na odcinku próbnym.

15.7. Wykonanie i zagęszczenie podbudowy z MCE wytworzonej w wytwórni

- Na odpowiednio przygotowanym podłożu należy rozłożyć mieszankę MCE przy użyciu układarki i przystąpić do zagęszczania podbudowy. Wilgotność mieszanki MCE podczas zagęszczania powinna odpowiadać wilgotności optymalnej, określonej według próby Proctora, zgodnie PN-B-04481:1988 [2]. Wskaźnik zagęszczenia podbudowy, określony wg BN-77/8931-12 [15], powinien odpowiadać wartości podanej w tabelicy 3, lp. 5. Rodzaj i kolejność użycia sprzętu zagęszczającego oraz ilość przejeżdżającego sprzętu zagęszczającego powinna być ustalona na odcinku próbnym.
- Jeżeli podczas zagęszczania wystąpią obfite opady deszczu lub pęknięcia albo przesuwania mieszanki, zagęszczanie należy przerwać. Zagęszczanie można rozpocząć, gdy mieszanka zwiększy swoją kohezję w wyniku częściowego odparowania wody.

15.8. Pielęgnacja podbudowy

- Podbudowa nie wymaga pielęgnacji, gdy temperatura przy powierzchni nie przekracza 28°C. Jeżeli ten warunek nie jest spełniony, to po dwóch dniach od wykonania podbudowy, należy skrapiać ją wodą przez 7 dni. Na wykonanej podbudowie jest dozwolony tylko ruch pojazdów roboczych z prędkością ograniczoną do 30 km/h, z zakazem wykonywania gwałtownych manewrów.
- Na wykonanej podbudowie po upływie 7 dni może być ułożona następna warstwa wg technologii na gorące. Przed ułożeniem warstwy, podbudowę należy skropić asfaltem upłynionym AUN 250/400 lub asfaltem drogowym D200 białą emulsją asfaltową szybko rozpadową K1-50.
- Podbudowa z mieszanki MCE powinna być przykryta następną warstwą nawierzchni przed okresem zimowym.

15.9. Odcinek próbny

- Wykonawca wykona odcinek próbny w celu:
- stwierdzenia czy sprzęt do mieszania, rozkładania i zagęszczania jest właściwy,
- określenia grubości warstwy w stanie luźnym, koniecznej do uzyskania wymaganej grubości warstwy po zagęszczeniu,

- określenia liczby przejeżdżającego sprzętu zagęszczającego, potrzebnej do uzyskania wymaganego wskaźnika zagęszczenia.

Na odcinku próbnym Wykonawca powinien używać takich materiałów oraz sprzętu do mieszania, rozkładania i zagęszczania, jakie będą stosowane do wykonania podbudowy.

Odcinek próbny, o długości do 100 m, powinien być zlokalizowany w miejscu uzgodnionym przez Inżyniera.

Wykonawca może przystąpić do wykonania podbudowy po zaakceptowaniu wyników badań i pomiarów z odcinka próbnego przez Inżyniera.

•6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

•6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne pkt 6.

16.2. Badania przed przystąpieniem do robót

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien wykonać badania materiałów przeznaczonych do wykonania robót i przedstawiać wyniki tych badań Inżynierowi w celu akceptacji. Badania te powinny obejmować wszystkie właściwości określone w punktach od 2.2 do 2.8 oraz w punktach od 5.3 do 5.5 niniejszej OST.

16.3. Badania w czasie robót

6.3.1. Częstotliwość oraz zakres badań i pomiarów

Częstotliwość i zakres badań i pomiarów w czasie wykonywania podbudowy z mieszanki MCE podano w tablicy 4.

Tablica 4. Częstotliwość oraz zakres badań i pomiarów w czasie wykonywania podbudowy z mieszanki MCE

Lp.	Wyszczególnienie badań	Minimalna liczba badań
1	Uziarnienie mieszanki kruszyw i destruktu	1500 m pasa roboczego maszyny lecz nie rzadziej niż 1 raz dziennie
2	Wilgotność mieszanki w mieszance	5
3	Ilość cementu w mieszance	5
4	Ilość emulsji w mieszance	5
5	Zawartość asfaltu w destrukcie	5
6	Całkowita zawartość asfaltu w mieszance	5
7	Stabilność, odkształcenie i wolna przestrzeń	5
8	Zagęszczenie podbudowy	5
9	Właściwości cementu	1
10	Właściwości emulsji	1
11	Właściwości wody	1

6.3.2. Uziarnienie mieszanki kruszywa i destruktu

Analizę sitową należy wykonać na mokro według PN-C-04501:1977 [10]. Krzywa uziarnienia powinna być zgodna z zaprojektowaną w recepturze.

6.3.3. Wilgotność mieszanki

Wilgotność mieszanki należy określać według PN-B-06714-17:1977 [3]. Wilgotność mieszanki powinna odpowiadać wilgotności optymalnej.

6.3.4. Ilość cementu w mieszance

Kontrola zużycia według dokumentów wytwórni.

6.3.5. Ilość emulsji w mieszance

Kontrola zużycia według dokumentów wytwórni.

6.3.6. Zawartość asfaltu w destrukcie

Zawartość asfaltu w destrukcie określa się na podstawie ekstrakcji wykonanej według PN-S-04001:1967 [11], zgodnie z warunkami WT-MCE [17].

6.3.7. Całkowita zawartość asfaltu w mieszance

Zawartość asfaltu w mieszance określa się na podstawie ekstrakcji wykonanej według PN-S-04001:1967 [11], zgodnie z warunkami WT-MCE [17].

6.3.8. Właściwości mieszanki MCE

Stabilność, odkształcenie i wolna przestrzeń mieszanki należy określać na próbkach zagęszczonych i pielęgnowanych według WT-MCE/99 [17].

6.3.9. Zagęszczenie podbudowy

Wskaźnik zagęszczenia podbudowy należy określać według BN-77/8931-12 [15], w dniu kiedy została wykonana podbudowa.

W przypadku gdy przeprowadzenie badania jest niemożliwe ze względu na gruboziarniste kruszywo, zagęszczenie należy określać przy użyciu VSS $\phi 16\text{ cm}$ (200 cm^3) według BN-64/8931-02 [13].

Podbudowa jest zagęszczona prawidłowo jeżeli spełnione dwa warunki, bez względu na kategorię ruchu:

A) $\geq 2,2$

gdzie:

M_{EI} - moduł odkształcenia w pierwszym obciążeniu, MPa,

M_{EII} - moduł odkształcenia w drugim obciążeniu, MPa.

B) $M_{EII} \geq 120$ MPa – dla dróg o kategorii ruchu KR1 i KR2,

$M_{EII} \geq 150$ MPa – dla dróg o kategorii ruchu KR3 do KR6.

6.3.10. Właściwości cementu

Dla każdej dostawy należy określić właściwości cementu podane w pkt 2.6, tablica 1.

6.3.11. Właściwości emulsji

Dla każdej dostawy należy określić właściwości emulsji podane w pkt 2.7, tablica 2.

6.3.12. Właściwości wody

W przypadkach wątpliwych należy przeprowadzić badania wody wg PN-B-32250:1988 [9].

6.4. Badania dotyczące cech geometrycznych i właściwości podbudowy z mieszanki

MCE

6.4.1. Częstotliwość oraz zakres badań i pomiarów

Częstotliwość oraz zakres badań i pomiarów wykonanej podbudowy z mieszanki MCE podano w tablicy 5.

Tablica 5. Częstotliwość oraz zakres badań i pomiarów wykonanej podbudowy z mieszanki MCE

Lp.	Badana cecha	Minimalna częstotliwość badań i pomiarów	Szerokość	
1	Szerokość	10 razy na 1 km	Równość pod u i u naplanografem albo co 10 m u at k	
2	Równość pod u i u naplanografem albo co 10 m u at k	3	Równość poprzecznic	
3	Równość poprzecznic	10 razy na km	5	Rzędne wysokości
4	Rzędne wysokości	co 100 m	6	Ukształtowanie osi w planie
5	Ukształtowanie osi w planie	co 100 m	7	Grubość w 3-ech punktach, lecz nie rzadziej niż raz na 2000 m ²)
6	Dodatkowe pomiary spadków poprzecznych i ukształtowania osi w planie należy wykonać w punktach g u ównych u uków poziomych.			

6.4.2. Szerokość podbudowy

Szerokość podbudowy powinna być zgodna z dokumentacją k projektów k z tolerancją k +5 cm.

6.4.3. Równość podbudowy

Nierówność pod u i u ne podbudowy należy mierzyć 4-metrow k u at k lub planografem, zgodnie z BN-68/8931-04 [14].

Nierówność poprzeczne podbudowy należy mierzyć 4-metrow k u at k.

Nierówność podbudowy nie mogą przekraczać 12 mm.

6.4.4. Spadki poprzeczne podbudowy

Spadki poprzeczne podbudowy na prostych i u ukach powinny być zgodne z dokumentacją k projektów k, z tolerancją k 7 0,5 %.

6.4.5. Rzędne wysokości podbudowy

Rzędne wysokości podbudowy powinny być zgodne z dokumentacją k projektów k z tolerancją k +1cm, -2 cm.

6.4.6. Ukształtowanie osi w planie

O podbudowy w planie powinna być usytuowana zgodnie z dokumentacją k projektów k z tolerancją k 5 cm.

6.4.7. Grubość podbudowy

Grubość podbudowy powinna być zgodna z grubości k projektowan k, z tolerancją k 7 10 %.

•7. OBMIAR ROB T

•7.1. Ogólne zasady obmiaru robót

Ogólne zasady obmiaru robót podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 7.

17.2. Jednostka obmiarowa

Jednostk^ę obmiarow^ą jest m³ (metr sześcienny) podbudowy z mieszanki MCE.

•8. ODBIÓR ROBÓT

Ogólne zasady odbioru robót podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 8.

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją projektową i SST, jeżeli wszystkie pomiary i badania z zachowaniem tolerancji wg pktu 6 dały wyniki pozytywne.

•9. PODSTAWA PRAC

•9.1. Ogólne ustalenia dotyczące podstawy prac

Ogólne ustalenia dotyczące podstawy prac podano w OST D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 9.

19.2.Cena jednostki obmiarowej

9.2.1. Cena wykonania 1m³ podbudowy z mieszanki MCE, wykonanej metodą recyklingu na miejscu, obejmuje:

- prace pomiarowe i roboty przygotowawcze,
- oznakowanie robót,
- dostarczenie materiałów (mieszanki doziarniającej, cementu, emulsji i wody),
- rozłożenie mieszanki doziarniającej i cementu,
- frezowanie starej nawierzchni i mieszanie z mieszanką doziarniającą,
- przetworzenie mieszanki z dodaniem cementu, wody i emulsji,
- zagęszczenie mieszanki MCE,
- przeprowadzenie pomiarów i badań laboratoryjnych, wymaganych w specyfikacji technicznej.

9.2.2 Cena wykonania 1 m³ podbudowy z mieszanki MCE, wytworzonej w wytwórni, obejmuje:

- prace pomiarowe i roboty przygotowawcze,
- oznakowanie robót,
- dostarczenie materiałów (kruszywa, cementu, emulsji i wody),
- frezowanie starej nawierzchni,
- transport destruktu do wytwórni,
- wyprodukowanie mieszanki MCE i jej transport na miejsce wbudowania,
- rozłożenie i zagęszczenie mieszanki MCE,
- przeprowadzenie pomiarów i badań laboratoryjnych, wymaganych w specyfikacji technicznej.

– 10. PRZEPISY ZWIĄZANE

– 10.1. Normy

1.PN-B-04300: 1988Cement. Metody badań. Oznaczanie cech fizycznych 2.PN-B-04481: 1988Grunty budowlane. Badania próbek gruntu 3.PN-B-06714-17:1977Kruszywa mineralne. Oznaczanie wilgotności 4.PN-B-11111: 1996Kruszywa mineralne. Kruszywa naturalne do nawierzchni drogowych. Żwir i mieszanka 5.PN-B-11112: 1996Kruszywa mineralne. Kruszywa sztuczne do nawierzchni drogowych 6.PN-B-11115:1998Kruszywa mineralne. Kruszywa sztuczne z żwiru i łupka stalowniczego do nawierzchni drogowych. 7.PN-B-19701: 1997Cement. Cement powszechnego użytku. Skład, wymagania i ocena zgodności 8.PN-B-23004: 1988Kruszywa mineralne. Kruszywa sztuczne. Kruszywo z żwiru i łupka wielkopiecowego kawałkowego 9.PN-B-32250: 1988Materiały budowlane. Woda do betonu i zapraw10. PN-C-04501: 1977Analiza sitowa. Wytyczne wykonania11.PN-S-04001: 1967Drogi samochodowe. Metody badań mas mineralno-bitumicznych i nawierzchni bitumicznych. 12.BN-88/6731-08Cement. Transport i przechowywanie13.BN-64/8931-02Drogi samochodowe. Oznaczenie modułu ugięcia i ceny nawierzchni podatnych i podłoża przez obciążenie pociągowe 14.BN-68/8931-04Drogi samochodowe. Pomiar równości nawierzchni planografem i ugięciem 15.BN-77/8931-12Oznaczenie wskaźnika zagęszczenia gruntu10.2. Inne dokumenty

16. Katalog typowych konstrukcji podatnych i półsztywnych, IBDiM, Warszawa, 1997
17. Warunki techniczne wykonania warstw podbudowy z mieszanki mineralno-cementowo-emulsyjnej (MCE). Informacje, instrukcje – zeszyt 61, IBDiM, Warszawa, 1999
18. Warunki techniczne. Drogowe kationowe emulsje asfaltowe. EmA-99. Informacje, instrukcje - zeszyt 60, IBDiM, Warszawa, 1999,
19. WT/MK-CZDP84. Wytyczne techniczne oceny jakości grysów i żwirów kruszonych z naturalnie rozdrobnionego surowca skalnego przeznaczonych do nawierzchni drogowych, CZDP, Warszawa, 1984.
20. Rozporządzenie Ministra Transportu Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43 z 1999 r., poz. 430).